

De Heinekens in de wijk Daalhuizen

Naar aanleiding van het verschijnen van de biografie van Gerard Heineken, de oprichter van de bierbrouwerij, is er aandacht ontstaan voor de rol die de fam. Heineken in Velp heeft gespeeld. Hierbij een overzicht.

In 1871 verwerft Anna Geertuida van der Paauw (1804 – 1881) de villa met tuin op de oostelijke hoek van de Arnhemse Straatweg en de Berg en Heideweg (nu villa Saesveldt op nummer 354). Ze gaat daar ook wonen en de villa krijgt de naam "Claerhout".

Anna Geertruida van der Paauw is de weduwe van Cornelis Heineken (1799 – 1862); zij is de dochter van Gerrit van der Paauw en Anna Hillegonda Claerhout.

Het echtpaar Heineken - van der Paauw heeft vier kinderen:

- Cornelia Adriana (1839 - 1923) die in 1883 in Rheden trouwt met Johannes Cornelis Jacobus Smits (1812 - 1887). Deze Johannes Smits was Generaal Majoor in het Oost Indische Leger, Adjutant van Koning Willem III in buitengewone dienst, en (vanaf 1862) de eerste commandant van het Koloniaal Militair Invalidenhuis "Bronbeek", waar hij in 1887 overlijdt.
- Gerard Adriaan (1841 – 1893), gehuwd met Marie Tindal, en oprichter van de Heineken bierbrouwerij. Freddy Heineken is de kleinzoon.
- Adriaan Gillis (1843 - 1851)
- Anna Geertruida Cornelia (1846 – 1903), gehuwd in 1875 met Jacobus Johannes Duijvené de Wit en stichters van de buitenplaats Rozenhagen aan de zuidkant van de Arnhemsestraatweg

In 1873 en 1874 verwerft Anna Geertruida van der Paauw de percelen "bouwland en dennenbosch" in eigendom, die gezamenlijk de "Breedten Enk" vormen. Ze laat net ten noorden van het perceel waarop de villa Claerhout staat een orangerie bouwen en een "beheerdershuis" aan de Berg en Heideweg. Een steen in de muur van het huis vermeldt: *"J.A. van Spreekens - oud 14 Jaar - 1874 "*. Deze Jacoba Adriana van Spreekens is een dochter van Barend van Spreekens van Villa Overbeek in Velp.

In het noordelijke deel wordt een sterrenbos aangelegd, een bos met paden die vanuit een middelpunt straalsgewijs naar de uiteinden lopen en die daarmee een ster vormen.

Bij een veiling in 1878 koopt Anna van der Paauw twee percelen bouwgrond aan de zuidzijde van de Arnhemsestraatweg als 'overtuin' van de villa Claerhout. Deze twee percelen vormen de basis van de te stichten buitenplaats Rozenhagen.

Anna Geertruida van der Paauw is op 30 oktober 1881 overleden in Velp en begraven op Rozendaal.

De oudste dochter Cornelia Adriana krijgt het eigendom van de Breeden Enk en de villa Claerhout. Zij trouwt in 1883 met Johannes Cornelis Jacobus Smits, commandant van Bronbeek, en gaat daar wonen. De villa Claerhout wordt verhuurd.

Na het overlijden van generaal Smits in 1887 keert Cornelia terug naar Velp en koopt de villa Veldheim, naast (ten oosten) de villa Clerhout, en gaat daar wonen.

Bij acte van 8 november 1920 wordt de "Breeden Enk" bestaande uit huis, oranjerie, schuur, tuin, bos en tennisbaan, totaal 547 are, verkocht aan Catharina Daendels, echtgenote van Jhr. Willem Laman Trip.

Cornelia Smits – Heineken is op 1 maart 1923 overleden in Velp en begraven op Rozendaal bij generaal Smits en haar moeder Anna van der Paauw.

In 1928 wordt Jhr. Mr. Johan Jacob van den Brandeler, gehuwd met Johanna Tonia Kolff de nieuwe eigenaar van de villa Claerhout.

De jongste dochter Anna Geertruida Cornelia, gehuwd in 1875 met Jacobus Johannes Duijvené de Wit, verkrijgt de percelen bouwgrond ten zuiden van de Arnhemsestraatweg.

In 1884 wordt hier de villa Rozenhagen op een ophoging gebouwd, en verhuist het gezin vanuit het huis Nederhagen naar de westkant van Velp. Er komt een tuinmanshuis en een koetshuis. De tuin met daarin een sprengenvijver wordt aangelegd in de Engelse landschapstijl met wandelpaden rond de vijver en door de hele tuin.

Dat het om een groot landhuis en parktuin gaat, blijkt uit de tekst van een advertentie in de Velpsche Courant van 26 mei 1905.

"....verkoop van de aanzienlijke villa "Rozenhagen", gelegen op het aangenaamste punt van Velp aan de Straatweg naar Arnhem, met tuinmanswoning, moestuin en smaakvol aangelegde tuin waarin fraaie vijver, vele opgaande en andere bomen en heestersgewassen ter gezamenlijk grootte van 2 hectare en 37 are. Het huis met veranda en balcon, dubbel openslaande ramen, gas-en waterleiding. Op alle etages schone vergezichten. Ruim sous-terrein waarin keukens en kelder, knechts- en mangelkamers. Eerste etage: brede marmeren vestibule, vier kamers gedeeltelijk met geschilderde plafonds, grote zaal en dessertkamer. Tweede etage: zeven zit- en slaapkamers en badkamer. Derde etage: vijf slaapkamers en grote biljartzaal. Voorts ruime beschoten zolder."

Van een verkoop van het landgoed is niets gebleken.

Jacobus Johannes (Sr) overlijdt op 16 december 1911 in Velp op de leeftijd van 75 jaar. Zijn echtgenote Anna Geertruida Cornelia Heineken was al eerder op 21 april 1903 in Velp overleden, 57 jaar oud. Zij zijn beiden begraven in het familiegraf op Rozendaal.

Op 28 september 1908 komt de zoon Jacobus Johannes Duijvené de Wit met echtgenote Gijsbertha Boot en drie kinderen vanuit Utrecht naar Rozenhagen in Velp.

In de huidige situatie is de "erfenis" van de Heinekens nog zichtbaar. De Villa Saesveldt aan de Arnhemsestraatweg 354 (gemeentelijk monument). De buitenplaats Rozenhagen is opgesplitst met

een nieuwe Villa Rozenhage (een rijksmonument) , de parktuin met sprengenvijver, het tuinmanshuis (gemeentelijk monument) en een aantal huizen langs de Rozenhagelaan. De buitenplaats Breeden Enk is nog intact met de oranjerie (gemeentelijk monument), het sterrenbos en een nieuwe villa.

Voor verdere historische informatie en reacties kunt u terecht bij Theo van der Hoeven en Anita Matser op www.historievandaalhuizen.nl .